

Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit Diarienummer LN LHM200017

Datum
2022-11-03

Version
1

Planerat startdatum:	2021-04-01
Planerat slutdatum:	2022-06-30
Beställare:	Region Hallands lokala nämnder
Processledare:	Malin Andrén, Avd. social hållbarhet, Regionkontoret

Projektredovisning- Lokala nämnders medskapande process om tillit

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	3
2. Bakgrund	3
3. Syfte	4
4. Mål	4
4.1. Projektmål	4
4.2. Effektmål	4
4.3. Måluppfyllnad	6
4.4. Uppföljning av effektmål.....	10
5. Redovisning av aktivitets- och tidsplan	10
6. Redovisning - resurser.....	13
6.1. Projektbudget 2021 – 2022	13
6.2. Personella resurser	14
6.3. Handledning och konsulter.....	14
6.4. Resor och utlägg	15
6.5. Workshopsmaterial	15
6.6. Utbildning och implementering.....	15
7. Redovisning – kommunikation.....	15
8. Redovisning - resultatet.....	16
9. Lärdomar från projektarbetet	16
9.1. Arbetsätt	16
9.2. Projektorganisation	17
9.3. Intern kommunikation.....	18
9.4. Dialogmetoder.....	18

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

10. Fortsatt arbete.....	19
11. Framtida idéer	20
12. Fastställande	21

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

1. Sammanfattning

Under 2021–2022 träffade förtroendevalda och tjänstepersoner från Region Hallands lokala nämnder omkring 400 hallänningar och hade samtal om tillit. Varje samtal utgick från frågan om tillit mellan individ och samhällsinstitutioner. Målgrupper för samtalen var främst de grupper av personer som enligt forskning kan antas ha en lägre tillit, och vars röster sällan hörs.

Projektet har resulterat i ett flertal iakttagelser och upptäckter kring vad som stärker och minskar tilliten i mötet mellan invånare och samhällsinstitutioner. Det handlar bland annat om en känsla av att myndigheten finns till för invånaren, att det är enkelt att få det stöd man behöver och att bli bemött utifrån en helhetssyn. Den medskapande processen har även gett viktiga lärdomar att fortsätta utforska och arbeta vidare med i samverkan. De iakttagelser, upptäckter och lärdomar som redovisas i slutrapporten - [När man vinner tillit kan allt hända](#) är viktiga och värda att ta på allvar!

Lokala nämnder avvecklas vid årsskiftet 2022/2023 vilket innebär att nuvarande projektorganisation upphör. Lokala nämnders ambition och förhoppning är att projektets upptäckter, iakttagelser och lärdomar fortsätter bäras av Region Halland som organisation. Region Halland har stor möjlighet att påverka tilliten både i sin roll som utförare av välfärdstjänster och i sitt ansvar för den regionala utvecklingen.

2. Bakgrund

Det senaste åren har lokala nämnder uppmärksammat tendenser till att tilliten i samhället minskar. Det finns flera underlag som indikerar detta, bland annat forskning från SOM-institutet vid Göteborgs universitet och undersökningarna *Så mår vi i Halland* och *Så mår vi i Halland 16-18 år* – baserade på Hälsa på lika villkor 2018. Med denna bakgrund beslutade Region Hallands lokala nämnder att genomföra en process med fokusområde tillit under 2020-2022.

Nämndernas beslut som fattades under våren 2020 innebar en treårig process som inkluderade förberedelser, fördjupning genom medskapande metoder och förankring/implementering av den kunskap som framkommit.

År 1. Förberedelser: Processen förbereddes genom framtagande av en rapport, [Tillit – Ett kunskapsunderlag av Region Hallands lokala nämnder](#), som sammanfattade aktuell forskning kring tillit. Kunskapsunderlaget fungerade som utgångspunkt för att identifiera relevanta perspektiv att undersöka närmare genom medskapande processer.

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

År 2. Fördjupning: Medskapande processer som ger möjlighet att fördjupa olika perspektiv på tillit genomförs. Dessa kan med fördel ske med koppling till lokala och regionala processer och sammanhang vilket skapar relevans i ett halländskt perspektiv.

År 3. Förankring och implementering som syftar till att uppmärksamma frågan om tillit genom att sprida den kunskap som framkommit samt bidra med kunskap om vad Region Halland och andra samhällsaktörer kan göra för att gynna tilliten. Detta kan i sin tur leda till initiativ till utvecklingsarbeten i samverkan med andra aktörer.

Det projekt som följs upp i denna projektredovisning är enbart processen som genomfördes under år 2 (fördjupning).

3. Syfte

Projektet har haft två syften:

1. Att fördjupa kunskapen om tillit genom att tillföra invånarens perspektiv på tillit i Halland.
2. Att genom medskapande processer ge individer möjlighet till inflytande och därmed bidra till en ökad generell tillit och ökat förtroende för demokratin.

4. Mål

4.1. Projektmål

- Utifrån vald inriktning inhämta en bredd av perspektiv på tillit hos hallänningar som berörs av frågan.
- Ökad möjlighet för hallänningar att vara delaktiga genom att göra sin röst hörd.
- Testa och utvärdera olika medskapande metoder för att möjliggöra för hallänningar att delta i processen.
- Följa upp och återkoppla den medskapande processens resultat till de som deltagit.
- Utifrån de medskapande processerna sammanställa och analysera resultaten som underlag inför år 3.

4.2. Effektmål

Långsiktiga effekter som projektet har som mål att uppnå är;

- Ökad kunskap om hallänningars perspektiv på tillit.
- Projektets kunskap används som underlag i olika processer i Halland och leder till utvecklingsarbeten.

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

- Ökad kännedom och kunskap om medskapande processer hos olika aktörer i Halland leder till att hallänningar görs delaktiga i fler processer.

Lokala nämnders medskapande process om tillit

Diarienummer
LN LHM200017Datum
2022-11-01Version
1

4.3. Måluppfyllnad

Projektmål	Indikator	Målvärde	Utfall och reflektioner
Utifrån vald inriktning inhämta en bredd av perspektiv på tillit hos hallänningar som berörs av frågan	<p>Antal genomförda dialoger.</p> <p>Andel av de prioriterade målgrupperna som deltagit i dialogerna</p>	<p>2021: 18 dialoger (varav minst två/kommun)</p> <p>2022: sex fördjupande dialoger</p> <p>100% (totalt/på regional nivå)</p>	<p>Totalt har 37 dialoger genomförts, 27 under 2021 och tio under 2022 varav sex fördjupande dialoger. Totalt har 426 personer deltagit i dialog.</p> <p>Utifrån ett regionalt perspektiv har samtliga målgrupper som nämnderna prioriterat nåtts. Målgrupperna har prioriterats utifrån att nå de grupper som enligt forskningen kan antas ha lägre tillit samt vars röster sällan hörs. De målgrupper som prioriterats var: unga, personer i arbetslöshet, nyanlända personer i etableringsprocesser samt personer som nyligen lämnat etableringsprocessen, personer med funktionsnedsättning, föräldrar, seniorer personer med kriminell bakgrund. Därtill prioriterades även att ha ett landsbygd/stadperspektiv samt digitalisering. Dialog har även förts med verksamhetsföreträdare som arbetar med målgrupperna.</p> <p>Respektive nämnd prioriterade mellan tre och sju målgrupper. Varje nämnd har inte nått samtliga av sina prioriterade målgrupper. Ur ett regionalt perspektiv har dock alla målgrupper nåtts.</p>

Lokala nämnders medskapande process om tillit

Diarienummer
LN LHM200017Datum
2022-11-01Version
1

			Utifrån spridningen i de prioriterade målgrupperna samt fokus på landsbygd/stadperspektiv samt digitalisering bedöms en bredd av perspektiv ha inhämtats.
Ökad möjlighet för hallänningar att vara delaktiga genom att göra sin röst hörd	Andel deltagare som upplever att de har fått göra sin röst hörd under dialogerna	> 90 % har i ganska eller mycket hög grad fått göra sin röst hörd.	<p>Ett syfte med att arbeta medskapande är att möjliggöra för medborgare att ha inflytande i enskilda beslutsprocesser och i samhällsutvecklingen. På så vis har projektet lett till ökad möjlighet att vara delaktiga för de 426 hallänningar som deltagit.</p> <p>Av de som svarat på enkäten i samband med de perspektivinhämtande dialogerna har 90 % av deltagarna svarat att de har fått göra sin röst hörd i ganska eller mycket hög grad under dialogerna.</p>
Testa och utvärdera olika medskapande metoder för att möjliggöra för hallänningar att delta i processen	I vilken utsträckning testas och utvärderas olika medskapande metoder på ett systematiskt sätt	Minst två metoder testas och utvärderas systematiskt.	Sju olika metoder har testats och utvärderats. Mer om metoderna finns att läsa på sida 18-19.
Följa upp och återkoppla den medskapande processens resultat till de som deltagit	Andel deltagare som nås av återkopplingen	Återkoppling skickas ut till 100 % av de som önskat	Återkoppling har skett via mejl till de deltagare som lämnat e-postadress. Återkoppling har även skett till verksamhetsföreträdare för vidarebefordring till deltagarna i verksamheten. Det är inte alla som deltagit i dialogerna som har lämnat sin mejladress och en del finns inte heller kvar i den verksamhet som dialogen skedde. Det gör att återkoppling inte har kunnat göras till alla deltagare. Återkoppling har skett i form av utskick av delrapporten i juni 2022

Lokala nämnders medskapande process om tillit

Diarienummer
LN LHM200017

Datum
2022-11-01

Version
1

		återkoppling till sin e-post.	samt utskick under hösten 2022 då populärversionen av slutrapporten var klar.
		Löpande återkoppling sker via hemsidan	Återkoppling har även skett genom att hemsidan uppdaterats kontinuerligt.
Utifrån de medskapande processerna sammanställa och analysera resultaten som underlag inför år 3	Inget målvärde definierat		Resultaten har sammanställts och analyserats i rapporterna; "Kunskapsuppdrag Tillit - Delrapport från lokala nämnders perspektivinhämtande dialoger, genomförda hösten vintern 2021/2022". "När man vinner tillit kan allt hända - Slutrapport från Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit 2020–2022". För att ha ett mer lättillgängligt material att använda för återkoppling och spridning har en särskild populärversion av slutrapporten tagits fram.

Nedan presenteras den uppföljning som fastslagits i projektplanen och som inte är direkt kopplat till något projektmål eller effektmål.

Uppföljningsfråga	Utfall och reflektioner
Med vilka grupperingar/funktioner/beslutsfattare har projektet förankrats i uppstart av projektet?	Vid uppstart förankrades projektet internt i till exempel ledningsgrupp för hälso- och sjukvård, Regionstyrelsens utskott, olika förvaltningar och politiska organ i kommunerna.

Lokala nämnders medskapande process om tillit	Diarienummer LN LHM200017	Datum 2022-11-01	Version 1
---	------------------------------	---------------------	--------------

	Förankring skedde även genom nyhet på regionhalland.se samt i Psykiatrins nyhetsbrev.
På vilket sätt har projektet gett fördjupad kunskap kring tillit?	<p>Projektet har gett fördjupad kunskap genom att tillföra hallänningars röster och perspektiv till forskningsbaserad kunskap. De upptäckter och iakttagelser som gjorts i projektet överensstämmer med forskning som pekar på att det är kvaliteten i den offentliga förvaltningen som påverkar den generella tilliten i samhället.</p> <p>94 % av lokala nämnders förtroendevalda uppger att de i ganska eller mycket hög utsträckning fått fördjupad kunskap om tillit (av de 34 förtroendevalda som svarat på uppföljningsenkäten)</p>
Till vilka grupperingar/funktioner/beslutsfattare har projektet och dess resultat kommunicerats?	<p>Projektet har på olika sätt kommunicerats såväl lokalt, regionalt och nationellt under projekttiden.</p> <p>Exempel på lokala sammanhang är olika rådgivande organ, utskott, nämnder i kommunerna samt ungdomskonferens i Laholm. Dessa grupperingar är främst sådana som lokala nämnder deltar regelbundet i.</p> <p>Andra sammanhang är till exempel regionkontorets frukostmöte, regionstyrelsens utskott, nationella Healthy Cities-nätverkets årskonferens, SKR:s regionala konferens <i>Samverkan för uthållig demokrati</i> samt lokala nämnders konferens <i>Att leda in i framtiden</i>.</p> <p>Kommunicering av projektet är ett pågående arbete som fortsätter efter projekttiden.</p>

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

4.4. Uppföljning av effektmål

I projektplanen finns ett antal effektmål som behöver följas på längre sikt. De har därför inte analyseras i samband med denna redovisning.

- På vilket sätt har projektet lett till ökad kännedom och kunskap om medskapande processer hos olika aktörer i Halland?
- På vilket sätt har projektets kunskap använts som underlag i olika processer i Halland?
- Har projektet lett till utvecklingsarbeten i Halland?
- På vilket sätt har deltagare fått återkoppling om vad projektet lett till?
- Jämföra resultaten i studierna Hälsa på lika villkor 2018 och 2022 avseende Andel av befolkningen (%) som i allmänhet inte tycker att de kan lita på de flesta människorna.

5. Redovisning av aktivitets- och tidsplan

Projektet följde den ursprungliga tidsplanen fram till sommaren 2021. Till följd av vald inriktning, bredden i de prioriterade målgruppen och att processledare tillträdde först i maj 2021, ändrades tidsplanen för den fortsatta processen. Projektet antog även ett mer agilt arbetssätt då det krävs i en medskapande process. Det bedömdes vara viktigare att anpassa projektet efter invånares förutsättningar och möjligheter att delta i processen, samt att slutresultatet skulle bli så bra som möjligt, än att följa aktivitets- och tidsplanen i projektplanen.

För att möjliggöra en successiv fördjupning av kunskapen samt skapa en mer transparent process för deltagarna, utvecklades den medskapande processen till att inkludera två delar. Den första delen fokuserade på perspektivinhämtning från de olika målgrupperna i de sex kommunerna. Den andra delen, de fördjupande dialogerna, fokuserade på vad som har sagts i de perspektivinhämtande dialogerna och låta perspektiven mellan olika grupper mötas. Det gjorde att den ursprungliga planen, att genomföra den medskapande processen augusti - december 2021 inte var genomförbar. Den medskapande processen förlängdes till juni 2022 för att ge tid till de fördjupande dialogerna.

FÖRBEREDELSE

Planerad aktivitet	När	Genomfört?	Utfall och reflektioner
Beslut om projektplan	Mars – Apr -21	✓	Beslut fattat i samtliga lokala nämnder.

Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit Diarienummer Datum Version
LN LHM200017 2022-11-03 1

Beslut om inriktning för arbetet	Maj – Juni -21	✓	Beslut fattat i samtliga lokala nämnder.
Genomföra kompetensutveckling	Okt -20 & Sep -21	✓	Kompetensutveckling för förtroendevalda och tjänstepersoner har genomförts vid lokala nämnders utvecklingsdagar.
Identifiera lokala/regionala processer av relevans	Löpande	✓	Identifiering har skett löpande under processens gång.
Fastställa detaljbudget för processen		Delvis	Respektive nämnd har haft en årlig budgetram.
Målgruppsanalys	Maj – Aug -21	✓	Analys har genomförts för att möjliggöra att samtliga prioriterade målgrupper nås samt för att få representation inom grupperna.
Identifiera frågeställningar och metod inför perspektiv inhämtande dialoger	Aug – Sep -21	✓	Vid första dialogen i september - 21 testades frågeställningarna och justerades därefter. Metoden för de perspektivinhämtande dialogerna arbetades fram av processledare i samråd med projektgruppen.
Identifiera frågeställningar och metod inför fördjupade dialoger	Dec – Mars -21	✓	Eftersom de fördjupade dialogerna inte var planerade vid projektets början, samt att de utgick från delrapporten, identifierades de under våren 2022. Metoderna arbetades fram av processledaren i samråd med delar av arbetsgruppen.
Förankring med intressenter	Mars – Sep -21	✓	Arbetet har förankrats med lokala, regionala och nationella intressenter som bedömts vara viktiga för processen.
Kommunikation med målgrupp för att uppmana till deltagande	Juni -21 – Juni-22	✓	För att nå målgrupperna användes befintliga kontakter och nätverk i respektive kommun. Därefter gjordes ett aktivt uppsökande arbete. I överenskommelse med olika verksamheter erbjöds

Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit Diarienummer Datum Version
LN LHM200017 2022-11-03 1

dialoger på respektive målgrupps arena.

GENOMFÖRANDE

Planerad aktivitet	När	Genomfört?	Utfall och reflektioner
Kontakta deltagare och verksamheter/organisationer samt bjuda in till dialog	Juni -21 – Juni -22	✓	En bred ansats gentemot kommunerna utifrån målgruppsanalysen.
Genomföra dialoger	Sep -21 - Juni 22	✓	Perspektivinhämtande och fördjupande dialoger har genomförts.

EFTERARBETE

Planerad aktivitet	När	Genomfört?	Utfall och reflektioner
Ta fram kommunikationsplan för spridning	X	Delvis	En övergripande plan för spridning av slutrapporten samt dess upptäckter, iakttagelser och lärdomar har tagits fram av projektgruppen. Planen innefattar enbart hösten 2022 eftersom lokala nämnder avvecklas vid årsskiftet och det är oklart hur arbetet kommer fortsätta därefter.
Analysera resultat i förhållande till olika faktorer som geografi, kön, åldersgrupper etcetera	Jan – Feb -22	Delvis	I samband med delrapporten analyserades resultaten utifrån prioriterade målgrupper, vilket delvis gav en analys baserat på olika bakgrundsfaktorer. Utöver målgrupp och kommun har allting anonymiserats och det har därför inte varit möjligt att analysera utifrån andra bakgrundsfaktorer. I analysen har det dock visat sig att det i stort är samma saker som

Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit Diarienummer Datum Version
 LN LHM200017 2022-11-03 1

			är viktiga för tilliten oavsett vilken målgrupp som tillfrågas.
Analysera resultat i förhållande till evidens	Aug-Sep -22	Delvis	I slutrapporten har resultaten kopplats samman med forskning, både utifrån vad som skapar tillit och det medskapande arbetssättet.
Sammanställa resultat och skriva rapport	X	✓	Se under måluppfyllnad, sida 8.
Återkoppla till deltagare	X	✓	Se under måluppfyllnad, sida 7.
Spridning och förankring av resultat	X	✓	Se under uppföljningsfråga, sid 9.

6. Redovisning - resurser

6.1. Projektbudget 2021 – 2022

Under 2021 beslutade respektive lokal nämnd en budgettram med medel för personalkostnader och omkostnader för projektet. 2022 avsatte respektive nämnd en budgettram för omkostnader inom projektet medan personalkostnaderna finansierades internt. Nedan redovisas budget och utfall under 2021–2022.

2021	Post	Utfall	Planerad budget (helår)
Personalkostnader	Processledare 100%	378 000 kr (maj-dec)	600 000 kr
Omkostnader	Lokaler, fika, material, kommunikation	7 600 kr	120 000 kr
Summa		385 600 kr	720 000 kr
2022			
Omkostnader	Lokaler, fika, material, konsulter, handledning, kommunikation	112 000 kr	199 000 kr
Summa		112 000 kr	199 000 kr
Totalt 2021–2022		497 600 kr	919 000 kr

6.2. Personella resurser

En processledare rekryterades 2021 för att på heltid samordna och ha det övergripande ansvaret för projektet. Denna tjänst samfinansierades av de lokala

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

nämnderna. Rekryteringen försenades dock vilket innebar att processledaren tillträdde först under maj månad. Tillsammans med pandemins restriktioner gjorde detta att den medskapande processen blev något fördröjd. Under 2022 fick processledaren fast anställning i verksamheten (avdelningen för social hållbarhet som därmed stod för finansieringen) och arbetade 100 % med en samordnande roll i under jan-apr, därefter ca 50 %.

En projektgrupp bestående av tre-fyra tjänstepersoner har varit delaktig i förarbete, genomförande och efterarbete. Gruppen har haft avstämningar med processledaren veckovis. Projektgruppen har även delat ansvaret för kommunikation, analys, framtagande av rapporter (delrapport, slutrapport, projektredovisning, populärversion) och spridning av resultat. Övriga kollegor på avdelningen har varit delaktiga i projektets uppstartsfas 2020 (förankring, prioritering och projektplan) och vid perioden för genomförande och spridning (dialoger, avdelningsmöten, nämndssammanträden, länspresidier, utvecklingsdagar med mera).

Vid med dialogerna med invånare och verksamhetsföreträdare deltog mellan två och fyra förtroendevalda per tillfälle.

Regionkontorets kommunikationsavdelning har till viss del bistått med kommunikationsstöd under projektets olika faser.

6.3.Handledning och konsulter

Expertkunskaper har kontinuerligt tagits in i projektet. I uppstartsfasen av det medskapande arbetet deltog Hans Abrahamsson, freds- och utvecklingsforskare från Göteborgs universitet vid två tillfällen som bollplank kring upplägget av arbetet. Hans deltog även i en kortfilm om tillit och medskapande arbete som publicerats på hemsidan samt som föreläsare under fördjupningsdialogen i Varberg.

I Hylte genomfördes fördjupningsdialogen med hjälp av Virtual Reality (VR). Tillsammans med ungdomar på fritidsgården byggdes en VR-värld där dialogen sedan genomfördes. Som stöd i förarbetet som under genomförandet anlätades konsultföretaget KKTP AB.

I Halmstad testades metoden "klippstopp" vid den fördjupande dialogen, med stöd av Cecilia Pettersson, frilansande formgivare.

I Kungsbacka genomfördes den fördjupande dialogen som ett poddsamtal vilket genomfördes med stöd av Dramalogen.

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

Inom ramen för projektet har ett antal korta filmer med forskare och dialogdeltagare tagits fram för webben. För att redigera filmerna har konsultföretaget Oh My anlitats.

6.4. Resor och utlägg

Resor i samband med planering och genomförande av dialoger och spridningstillfällen, har finansierats internt av avdelningen för social hållbarhet och inom respektive nämnds budgetram för förtroendevaldas resekostnader.

6.5. Workshopmaterial

Projektet har haft kostnader för diverse workshopmaterial; papper, pennor, klisterlappar, blädderblocksställning, tavelramar med mera

6.6. Utbildning och implementering

I syfte att utbilda tjänstepersoner och förtroendevalda om medskapande arbetssätt och tillit har två utvecklingsdagar (halvdagar) genomförts. En under 2020 och en 2021. Kostnader för dessa har rymts inom ramen för andra anslag (R00165) hos de lokala nämnderna. Detsamma gäller "Att leda in i framtiden 2022" (R00149) som fungerat som spridningskonferens för arbetet.

7. Redovisning – kommunikation

I början av projektet påbörjades arbete med kommunikationsplan, budskapsplattform och hisspitch. Kommunikationsplanen uppdaterades dock ej och har inte använts i det löpande arbetet. Visst kommunikationsstöd har funnits med koppling till utveckling av material för webben samt som "bollplank" i samband med produktion av filmer och rapporter. Det har dock saknats tillgång till tillräckligt kommunikationsstöd och spetskompetens anpassat för uppdraget. Det har inneburit att majoriteten av kommunikationsarbetet, så väl framtagande av material som genomförande av insatser, har genomförts av processledare och projektgrupp.

Projektet har kommunicerats både internt som externt under hela projekttiden. I början av projektet skedde förankring och information om det kommande arbetet i en mängd olika forum för att skapa intresse. Under genomförandet har mycket kommunikation skett till och från de verksamheter som dialog förts vid. Syftet har då varit att skapa intresse och förståelse för projektet, men även vad respektive verksamhet vinner på att vara med.

Under hela projektet har projektgruppen medverkat vid olika forum och konferenser, så väl lokala som regionala och nationella. I avslutsfasen har särskilda kommunikationsinsatser genomförts, som spridning via konferensen Att leda in i framtiden, med tema tillit.

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

8. Redovisning - resultatet

Projektet har resulterat i ett flertal iakttagelser och upptäckter kring vad som stärker och minskar tilliten i mötet mellan invånare och samhällsinstitutioner. Projektet har dock valt att undvika begreppet *resultat* då det lätt för tankarna till något konkret, statistiskt eller något som uppnåtts eller avklarats. Eftersom komplexa frågor som tillit bara kan definieras tillsammans med invånarna, innebär det även att så väl begreppet som problemet tål att granskas, omdefinieras och utvecklas tillsammans med andra. Detta kan och bör göras om och om igen.

Med bakgrund i ovanstående används begrepp som iakttagelser, upptäckter och lärdomar för att beskriva de kunskaper projektet gett. Även om dessa kunskaper inte är traditionella, mätbara resultat, är de likväl viktiga att ta till vara! Det handlar bland annat om en känsla av att myndigheten finns till för invånaren, att det är enkelt att få det stöd man behöver och att bli bemött utifrån en helhetssyn. Den medskapande processen har även gett viktiga lärdomar att fortsätta utforska och arbeta vidare med i samverkan.

De iakttagelser, upptäckter och lärdomar som redovisas i slutrapporten - [När man vinner tillit kan allt hända](#) är viktiga och värda att ta på allvar!

9. Lärdomar från projektarbetet

9.1. Arbetssätt

Projektet har visat att det är värdefullt med en tydlig projektplan som utgör ramen för det medskapande och mer målsökande arbetet. Att tillsätta en processledare som håller samman det medskapande arbetet har också visat sig vara viktigt. För processens förutsägbarhet och planering hade det dock varit ännu bättre om tjänsten som processledare varit tillsatt redan i arbetet med att ta fram projektplanen.

En förutsättning för att vara medskapande har varit att de förtroendevalda/beställarna har varit med hela vägen från förarbete till genomförandefaser.

Något som blivit tydligt under projektets gång är att medskapande behöver tid både i utförandet och vad det gäller uppföljning och återkoppling, något som projektiden inte riktigt rymde. Ett annat skäl till att projektets olika moment och delar tagit mer tid än tänkt är att projektet har haft sex beställare. Sex beställare ger även sex olika förväntningar och förutsättningar, även om projektplanen till viss del kompenserat för detta. I detta projekt har länspresidiet fungerat som en form av styrgrupp men utan beslutsmandat vilket hade varit önskvärt för snabbare beslut i vissa situationer.

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

En annan utmaning har varit att arbeta med ett målsökande förhållningssätt i en i övrigt målstyrd organisation. Det är ett ovanligt arbetssätt för så väl projektets organisation som Region Halland i stort, vilket har gett behov av mycket dialog, förtydliganden och kommunikation.

Ytterligare lärdomar från projektet finns att läsa i [Slutrapporten - När man vinner tillit kan allt hända](#).

9.2. Projektorganisation

I projektplanen gjordes en relativt noggrann uppdelning av roller och ansvar för olika arbetsuppgifter. Uppdelningen bestod av:

Beställare = Region Hallands sex lokala nämnder.

Projektledare = Ändrades till processledare.

Projektgrupp = Projektgruppen bestod av tre-fyra tjänstepersoner för lokala nämnder.

Arbetsgrupp = Samtliga tjänstepersoner för lokala nämnder.

Avseende nämndernas ansvar och roller i förhållande till uppdelningen i projektplanen så fungerade det i stort sett enligt plan.

Att ha en processledare som har ägnat hela sin tjänst till projektet har varit en förutsättning för att kunna driva en så pass omfattande process som denna.

Fördelning av ansvar och roller mellan processledare, projektgrupp och arbetsgrupp blev inte riktigt som det var tänkt i projektplanen. Över lag har processledare och projektgrupp tagit större ansvar och genomfört en större del av arbetet än vad som var planerat. En förklaring kan vara en allt för hög arbetsbelastning i arbetsgruppen i projektets uppstartsfas. Denna typ av process, som är målsökande och handlar om ett så svårfångat område som tillit kan också vara svår att komma in i vid ett senare tillfälle. När delrapporten hade tagits fram upplevde projektgruppen dock ett ökat ägandeskap även i arbetsgruppen, kanske för att det fanns ett mer tydligt, gemensamt underlag att samlas kring.

Ett medskapande arbete kräver omfattande kommunikationsinsatser. Projektet har haft en alltför begränsad tillgång till kommunikationsstöd. Erfarenheterna från detta projekt visar att det behöver budgeteras och planeras för en ansvarig kommunikatör redan från start.

9.3. Intern kommunikation

Projektet har varit på dagordningen på de flesta av de lokala nämndernas sammanträden under projekttiden. Ibland har syftet varit att fatta beslut, andra gånger för att ge information och för förankring. Projektet har även varit på

Diarienummer Datum Version

Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit LN LHM200017 2022-11-03 1

dagordningen vid samtliga av länspresidiets möten under projekttiden. Vid så väl nämndernas som länspresidiets sammanträden har det varit en öppen dialog mellan processledare/projektgrupp och förtroendevalda. I uppföljning med förtroendevalda framkommer olika uppfattningar om denna kommunikation har varit tillräcklig. En del tycker att kommunikationen mellan projektgrupp och beställare (förtroendevalda) har varit bra, andra tycker att det har varit för lite kommunikation.

Kommunikationen mellan arbetsgrupp, projektgrupp och processledare har skett på många olika vis, exempelvis enskilt mellan processledare och strateg, vid särskilt insatta möten med arbetsgruppen samt vid arbetsplatsträffar med mera.

Projektgruppen har haft veckovisa avstämningsmöten. Kommunikationen i projektgruppen har fungerat väl.

9.4. Dialogmetoder

Ett av projektplanens mål var att testa och utvärdera olika medskapande metoder för att möjliggöra för hallänningar att delta i processen. De perspektivinhämtande dialogerna genomfördes som gruppdiskussioner med utgångspunkt i förutbestämda frågeställningar. Vid de fördjupande dialogerna testades flera och olika metoder.

Metod	Fördel	Nackdel
Gruppdiskussioner utifrån förutbestämda frågeställningar	Bra sätt att fånga perspektiv och utveckla dessa tillsammans i gruppen.	Då grupperna till stora delar var homogena saknades perspektivutbyte.
Open Space med kreativa inslag	Bra sätt att nå många invånare och därigenom få en bredd av perspektiv.	Upplägget att mötas i det skrivna ordet istället för att mötas i samtal gav inte samma möjlighet till perspektivmöte som en traditionell Open Space.
World Café / Möjlighetsbanan	Båda dessa metoder har visat sig ge bra förutsättningar för att få perspektiv att mötas, samt att få frågeställningarna att utvecklas.	Svårt att få fördjupade perspektiv då metoderna kräver mer tid och möjlighet till förändring av gruppssammansättning under dialogen.
Poddsamtal	Bra sätt att få deltagare att öppna upp i ett mer intimt sammanhang och intressant sätt att få	Med en liten grupp är risken att man går miste om att blanda perspektiv.

Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit Diarienummer Datum Version
 LN LHM200017 2022-11-03 1

	perspektiv att mötas. Ett bra sätt att få ett samlat underlag av dialogen, därigenom underlättas även uppföljningsprocessen.	
Klippstopp	Intressant och kreativt sätt att få deltagare att utveckla och beskriva sina perspektiv.	Metoden behöver finnas i ett sammanhang för att vara relevant. Metoden kan uppfattas som prestationsinriktad.
Dialog i Virtual Reality (VR)	Maktbalanser jämnas ut och normer kan utmanas.	Svårtillgängligt, kräver mycket förberedelser och tekniken i sig riskerar att få större utrymme än själva samtalet.

10. Fortsatt arbete

Under tiden Kunskapsuppdraget om tillit har genomförts har Region Halland antagit en ny regional utvecklingsstrategi "Halland - bästa livsplatsen 2035". I strategin konstateras att det krävs en stabil grund av delaktighet och tillit för att nå visionen om bästa livsplatsen:

"Det handlar om att göra tillsammans, ett grundantagande om att vi alla har ett ansvar för samhällsutvecklingen. Detta ansvarstagande kräver dock möjliggörandet för individen att se och ta sin roll, och en tillit till att engagemanget spelar roll och kan ge avtryck."

I denna ambition är Kunskapsuppdraget om tillit ett steg i vad som behöver vara ett långsiktigt och uthålligt arbete genom att:

- Ytterligare medvetandegöra tillit som en hållbar samhällsutveckling.
- Tydliggöra offentlig sektors demokratiuppdrag.
- Definiera hur invånare kan ges möjlighet att se och ta sin roll i samhällsutvecklingen.

Lokala nämnder avvecklas vid årsskiftet 2022/2023 vilket innebär att nuvarande projektorganisation upphör. Lokala nämnders ambition och förhoppning är att projektets upptäckter, iakttagelser och lärdomar fortsätter bäras av Region Halland som organisation. Region Halland har stor möjlighet att påverka tilliten både i sin roll som utförare av välfärdstjänster och i sitt ansvar för den regionala utvecklingen. Därför bör den sociala hållbarhetsberedningen, eller annat lämpligt organ, ta ett särskilt ansvar för att bära och synliggöra frågor om demokrati, tillit och medskapande arbetssätt samt Region Hallands roll i dessa frågor.

	Diarienummer	Datum	Version
Lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit	LN LHM200017	2022-11-03	1

11. Framtida idéer

För att utveckla organisationer och arbetssätt utifrån de upptäckter och lärdomar som gjorts i projektet bör man fördjupa samarbetet mellan berörda verksamheter i Halland. Närmst till hands finns de verksamheter som deltagit i projektet, men även andra organisationer och verksamheter är högst relevanta. Region Halland kan ta sig an uppdraget att bjuda in till en gemensam utveckling av offentlig sektors demokratiuppdrag i Halland. Ett första steg kan vara att erbjuda seminarium/workshops kopplade till frågor om demokrati och tillit för så väl offentlig, som idéburen sektor.

En annan idé som redan har påbörjats är att projektet kommer vara en del i en fortbildning som planeras för bibliotekarier i Halland under våren 2023. Fortbildningen har temat "Makt, motstånd, tillit och demokrati", där projektet och frågan om tillit är en av tre delar i upplägget. Tanken är att bibliotekarier ska få fortbildning i hur de kan arbeta mer medskapande med invånare, samt få kunskap och exempel kring metoder och förhållningssätt.

En tredje idé är att använda projektets upptäckter och lärdomar i de kommande politikerutbildningarna i Region Halland. Det kan ha flera syften. Till exempel för att öka kunskapen om tillitens betydelse för en hållbar samhällsutveckling men även för att öka förståelsen för Region Hallands dubbla uppdrag som ansvarig för så väl hälso- och sjukvård som den regionala utvecklingen.

12. Fastställande

Projektredovisning fastställs genom godkännande i samtliga Region Hallands lokala nämnder.